

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 135

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 3 martie 2003

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 275 din 24 octombrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, și ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală.....	1-5		
Decizia nr. 309 din 19 noiembrie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989.....	5-7		
		Decizia nr. 13 din 16 ianuarie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală.....	7-9
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
		181. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor „Decont privind accizele” și „Decont privind impozitul la țiteiul și la gazele naturale din producția internă”.....	10-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 275

din 24 octombrie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, și ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Cristina Nicoară	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, și ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 1.092/2002 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală.

La apelul nominal se prezintă, personal, Pompiliu Bota, autor al excepției.

Cauza fiind în stare de judecată, autorul excepției solicită admiterea acesteia, arătând că dispozițiile constituționale instituie măsura de protecție numai în favoarea membrilor Parlamentului, iar dispozițiile legale criticate completează Constituția prin aceea că de aceeași protecție se bucură și magistrații. Avizul ministrului justiției pentru punerea în mișcare a acțiunii penale reprezintă o ingerință a executivului în sfera de activitate a autorității judecătorești, aducându-se atingere dispozițiilor art. 125 alin. (2) din Constituție și celor ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În sprijinul susținerilor sale evocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca fiind inadmisibilă, pentru că soluționarea cauzei nu depinde de dispozițiile legale criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 aprilie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 1.092/2002, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, și ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Pompiliu Bota într-o cauză având ca obiect plângerea formulată împotriva unor rezoluții ale Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale față de un procuror.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că, deși Constituția, prin dispozițiile art. 69 alin. (1), a instituit doar în favoarea membrilor Parlamentului o măsură de protecție specială pe durata urmăririi penale, totuși dispozițiile legale criticate garantează imunitatea magistraților, aplicându-le un tratament procesual asemănător. Aceste dispoziții, având semnificația unei completări aduse Legii fundamentale, au fost adoptate fără respectarea prevederilor art. 72 alin. (2) și ale art. 146—148 din Constituție. În acest fel a fost încălcat principiul *separației puterilor în stat*, potrivit căruia nici autoritatea legiuitoare, nici cea executivă, cum este și ministrul justiției, nu au dreptul să intervină în procesul de realizare a justiției. Prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 125 alin. (2) din Constituție, deoarece ministrul justiției, competent să elibereze avizul în vederea punerii în mișcare a acțiunii penale, realizează un act de justiție, având un statut de judecător al unei instanțe extraordinare. Se mai susține că este încălcat și dreptul la un *proces echitabil*, garantat de art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și că „se ignoră dispozițiile Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului date în Cazul *Golder împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord* — 1975. De asemenea, aceleași dispoziții legale îngreșesc accesul la justiție, garantat de art. 21 din Constituție, precum și principiul egalității,

prevăzut de art. 16 alin. (2) și (3) din Legea fundamentală. În ceea ce privește dispozițiile art. 228 alin. 6 și ale art. 262 din Codul de procedură penală, consideră că acestea încalcă, de asemenea, principiul *separației puterilor în stat* și prevederile art. 21 și ale art. 125 din Constituție, precum și dreptul la un *proces echitabil*. Se mai arată că, instituind competența procurorului de a refuza începerea urmăririi penale, de a clasa cauza sau de a dispune scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale, legiuitorul l-a transformat pe acesta într-o adevărată instanță extraordinară, prevăzând, astfel, un caz de obstaculare a accesului liber la justiție. În sprijinul susținerilor, citează jurisprudența Curții Constituționale care a statuat că este neconstituțională dispoziția legală prin care se suspendă sau se împiedică inițierea cursului judecătii.

Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală și-a exprimat opinia în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate. Astfel, liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește actul de justiție, iar potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, legiuitorul are competența exclusivă de a institui reguli de procedură. Nu este încălcat nici principiul egalității.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, și ale art. 18¹ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, introduse prin Legea nr. 181/2002, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată, pentru următoarele motive:

— Prin dispozițiile art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, s-a instituit un mijloc de protecție a magistraților împotriva unor acțiuni nejustificate sau abuzive. Atribuția ministrului justiției de a aviza punerea sub urmărire penală a unui magistrat este justificată de rolul său în activitatea de selecție a candidaților la admiterea în magistratură, neavând semnificația unei ingerințe în activitatea autorității judecătorești. Aceste dispoziții nu sunt contrare principiului egalității cetățenilor în fața legii, deoarece el presupune soluții diferite pentru situații diferite. Pe de altă parte, persoana interesată are dreptul să atace în justiție decizia ministrului justiției de a emite sau nu avizul, pentru urmărirea penală sau trimiterea în judecată a unui magistrat.

— În ceea ce privește prevederile art. 228 alin. 6 și ale art. 262 din Codul de procedură penală, se susține că soluțiile „de neurmărire nu trebuie confundate cu rezolvarea propriu-zisă a cauzei penale, cu înfăptuirea actului de justiție, între acestea existând o serie de deosebiri“. Acționând în temeiul art. 11 pct. 1 din același cod, procurorul nu înfăptuiește un act de justiție, iar cel nemulțumit de soluționarea plângerii împotriva măsurilor sau actelor efectuate de procuror se poate adresa justiției în temeiul dispozițiilor art. 21 din Constituție. Așadar nu se poate susține că parchetul acționează ca o instanță extraordinară

și că dispozițiile legale criticate aduc atingere dreptului la un proces echitabil.

Avocatul Poporului, în punctul său de vedere, consideră că dispozițiile legale criticate, privitoare la necesitatea avizului ministrului justiției pentru urmărirea penală și trimiterea în judecată a magistraților, reprezintă măsuri de protecție a acestora și nu sunt de natură să încalce accesul liber la justiție al persoanelor. În cazul de față, cauza referitoare la soluționarea plângerii formulate de petiționar împotriva rezoluției Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia se află pe rolul instanței competente, ceea ce înseamnă că instanța a putut fi sesizată și că nu a fost încălcat art. 21 din Constituție. Necesitatea avizului prevăzut de art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992, republicată, reprezintă o garanție legală a asigurării independenței justiției, însă acest aviz ar trebui să fie în sarcina unei structuri aflate în sfera autorității judecătorești, cum ar fi Consiliul Superior al Magistraturii, iar nu în sarcina unei autorități administrative cum este ministrul justiției. În opinia Avocatului Poporului, implicarea ministrului justiției în răspunderea penală a magistraților contravine prevederilor constituționale.

Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, se arată că acestea nu contravin dispozițiilor art. 21 și ale art. 125 alin. (2) din Constituție și nici prevederilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere exprimate de Guvern și de Avocatul Poporului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 privind organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cele ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, având următorul cuprins:

— Art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare: „Magistrații nu pot fi cercetați, reținuți, arestați, percheziționați sau trimiși în judecată fără avizul ministrului justiției.”;

— Art. 228 pct. 6 din Codul de procedură penală: „În cazul în care procurorul este de acord cu propunerea (de a nu se începe urmărirea penală), o confirmă prin rezoluție motivată și înștiințează despre aceasta persoana care a făcut sesizarea.”;

— Art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală: „Dacă procurorul constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă, existând probele necesare și legal administrate, procedează, după caz, astfel:

1. când din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârșită de învinuit sau de inculpat și că acesta răspunde penal:

a) dacă acțiunea penală nu a fost pusă în mișcare în cursul urmăririi penale, dă rechizitoriu prin care pune în mișcare acțiunea penală și dispune trimiterea în judecată;

b) dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare în cursul urmăririi penale, dă rechizitoriu prin care dispune trimiterea în judecată;

2. dă ordonanță prin care:

a) clasează, scoate de sub urmărire sau încetează urmărirea penală potrivit dispozițiilor art. 11.

Dacă procurorul dispune scoaterea de sub urmărire în temeiul art. 10 lit. b¹), face aplicarea art. 18¹ alin. 3 din Codul penal;

b) suspendă urmărirea penală, atunci când constată existența unei cauze de suspendare a urmăririi.”

În concepția autorului excepției prevederile legale criticate au adus o completare la Constituție, fiind adoptate fără respectarea dispozițiilor art. 72 alin. (2) din Legea fundamentală referitoare la legile constituționale și a dispozițiilor art. 146—148 referitoare la revizuirea Constituției. Totodată, consideră că aceleași prevederi contravin principiului *separației puterilor în stat*, dreptului la un proces echitabil și dispozițiilor art. 16 alin. (2) și (3), art. 21 și 125 din Constituție, dispoziții care au următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (2) și (3): „(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.”;

— Art. 21: „(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.”;

— Art. 125: „(1) Justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

(2) Este interzisă înființarea de instanțe extraordinare.

(3) Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege.”

Se susține, totodată, că prevederile legale criticate sunt contrare dispozițiilor art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având următorul cuprins: „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală, îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședințe poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale

într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.“

Analizând critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată.

Din încheierea de sesizare, ca și din actele și lucrările dosarului aflat pe rolul instanței de judecată rezultă că obiectul cauzei îl constituie plângerea formulată de autorul excepției împotriva rezoluțiilor Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Alba Iulia privind neînceperea urmăririi penale față de un procuror.

Prin dispozițiile ce fac obiectul excepției, legiuitorul a prevăzut existența acestui aviz având natura juridică a unei măsuri de protecție a magistraților. Într-adevăr, aceste dispoziții legale se corelează cu cele ale art. 10 lit. f) din Codul de procedură penală, articol care reglementează cazurile când punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale este împiedicată și care are următorul cuprins: „Acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată dacă: [...]

f) lipsește plângerea prealabilă a persoanei vătămate, autorizarea sau sesizarea organului competent ori altă condiție prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale;“

Curtea constată că dispozițiile art. 131 din Legea fundamentală, referitoare la statutul constituțional al procurorilor, prevăd că aceștia își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției. Statutul legal al magistraților a fost reglementat prin Legea nr. 92/1992, republicată, cu modificările ulterioare, în noțiunea de „magistrat“, pe lângă judecători, fiind incluși și procurorii, care, potrivit dispozițiilor cuprinse la capitolul Ministerul Public, sunt organizați în parchete, sub autoritatea ministrului justiției. Se observă că dispozițiile referitoare la organizarea și funcționarea parchetelor, precum și cele referitoare la emiterea avizului ministrului justiției pentru cercetarea, reținerea, arestarea, percheziționarea sau trimiterea în judecată a procurorilor sunt în concordanță cu prevederile cuprinse în art. 131 din Constituție, ele nefiind contrare nici principiului *separației puterilor în stat*. Acest aviz reprezintă o garanție legală a consolidării principiului constituțional al *imparțialității procurorilor*, al exercitării magistraturii, este un mijloc de apărare a statutului magistraților și a prestigiului magistraturii împotriva unor acțiuni nejustificate sau abuzive ale organelor de urmărire penală. Așadar, instituirea legală a acestui *act condiție* nu constituie o completare a Constituției, așa cum susține autorul excepției, nefiind deci încălcate nici prevederile art. 72 alin. (2) și ale art. 146—148 din Legea fundamentală.

Este neîntemeiată și critica potrivit căreia avizul ministrului justiției, aflat în structura autorității administrative, reprezintă o ingerință în activitatea de realizare a actului de justiție, conferindu-i în acest fel statutul „de judecător extraordinar, al unei instanțe extraordinare“, ceea ce con-

travine dispozițiilor art. 125 alin. (2) din Constituție. Curtea reține că, potrivit legii, ministrul justiției, răspunzând de activitatea judecătorilor, de modul cum se desfășoară justiția, este interesat să sesizeze, dacă este cazul, punerea sub urmărire penală a unui magistrat. Este evident că orice caz în care un magistrat se dovedește că a încălcat legea penală aruncă o umbră asupra prestigiului întregii magistraturi. Tocmai de aceea singurul chemat să avizeze urmărirea penală a unui magistrat este ministrul justiției, iar acest drept de aviz implică angajarea răspunderii sale personale, persoana interesată având dreptul de a-l acționa în justiție pentru avizarea sau refuzul de a aviza urmărirea penală a unui magistrat pe care îl consideră vinovat sau, dimpotrivă, nevinovat de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Se reține, așadar, că acest aviz nu are semnificația unui act de realizare a justiției și că nu conferă ministrului justiției puteri discreționare, fiind deschis accesul la justiție.

Referitor la susținerea că dispozițiile legale criticate aduc atingere egalității în drepturi, Curtea urmează să o respingă ca fiind neîntemeiată. În jurisprudența sa Curtea a statuat în mod constant că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit.

Or, în prezenta cauză, magistrații constituie o categorie care se află în situație diferită față de ceilalți cetățeni. Dacă s-ar aplica în mod uniform acest principiu, aceasta ar implica anihilarea unei garanții procedurale, care are semnificația unei măsuri de protecție. Prin Decizia sa nr. 104 din 31 octombrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 26 februarie 1996, Curtea a statuat că „o măsură de protecție nu poate avea semnificația nici a unui privilegiu, nici a unei discriminări, ea fiind destinată tocmai asigurării, în anumite situații specifice, a egalității cetățenilor, care ar fi afectată în lipsa ei“.

Nici susținerea autorului excepției potrivit căreia s-a adus atingere principiului *liberului acces la justiție* sau dreptului la un *proces echitabil* nu este întemeiată atât timp cât excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în fața instanței de judecată sesizate prin plângerea sa penală.

În ceea ce privește critica referitoare la neconstituționalitatea prevederilor art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, se constată că este, la rândul său, nefondată, urmând să fie respinsă ca atare. Astfel, competența procurorului de a refuza începerea urmăririi penale, de a clasa cauza sau de a dispune scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale nu încalcă nici prevederile Constituției și nici pe cele cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate de autorul excepției. Prin soluțiile pe care le dă în cadrul competenței sale de supraveghere a urmăririi penale, procurorul nu-și arogă atribuțiile unei instanțe judecătorești, ci adoptă măsuri supuse în totalitate controlului judecătoresc. Ca atare, actele de decizie ale procurorului, la care se referă autorul excepției, nu împiedică liberul acces la justiție al vreunei persoane, nu sunt discriminatorii și nici

discreționare, efectuarea lor înscriindu-se în limitele principiilor consacrate prin Constituție. De altfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 486 din 2 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 6 martie 1998, a statuat că dispozițiile art. 278 din Codul de procedură penală, care reglementează procedura specială de rezolvare a plângerii împotriva măsurilor luate

sau actelor efectuate de procuror ori pe baza dispozițiilor acestuia, sunt constituționale numai dacă nu opresc persoana nemulțumită de rezolvarea dată plângerii sale de către procurorul ierarhic superior să se adreseze, în temeiul art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, care urmează să se aplice în mod direct, instanței căreia i-ar reveni competența de a soluționa cauza.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

Cu unanimitate de voturi cât privește dispozițiile art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală,

Cu majoritate de voturi cât privește dispozițiile art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91 alin. 2 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare, și ale art. 228 alin. 6 și ale art. 262 pct. 1 și pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Pompiliu Bota în Dosarul nr. 1.092/2002 al Curții de Apel Alba Iulia—Secția penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 octombrie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 309

din 19 noiembrie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989

Costică Bulai	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Biserica Evanghelică C.A. București în Dosarul nr. 3.653/2001 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, arătând că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 decembrie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 3.653/2001, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Biserica Evanghelică C.A. București într-o cauză având ca obiect revendicarea unui imobil aparținând comunității evanghelice din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia arată că dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 sunt contrare „drepturilor fundamentale pe care le au cultele religioase admise de stat, la educația religioasă a credincioșilor și a personalului de cult”, fără a preciza textul constituțional încălcat.

Cu privire la dispozițiile art. 47 alin. (1) din aceeași lege, arată că acestea contravin prevederilor art. 15 alin. (2) și ale art. 78 din Constituție.

Curtea de Apel București consideră că excepția este neîntemeiată, arătând că alin. (2) al art. 8 rezervă imobilelor care au aparținut cultelor religioase sau comunităților minorităților naționale, preluate de stat sau de alte persoane juridice, aplicarea unor acte normative speciale, „instanțele judecătorești urmând să nu aplice prevederile Legii nr. 10/2001 categoriilor de imobile menționate, ci să judece acțiunile în revendicare promovate, potrivit dreptului comun”.

Cu privire la dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, instanța de judecată apreciază că acestea nu contravin principiului constituțional al neretroactivității legii, deoarece legiuitorul arată în ce condiții sunt aplicabile prevederile acestei legi, potrivit căreia persoana îndreptățită poate alege calea acestei legi, renunțând la judecarea acțiunii în curs sau solicitând suspendarea cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că textele legale criticate sunt constituționale.

Guvernul consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, care au următorul conținut:

— Art. 8 alin. (2): „*Regimul juridic al imobilelor care au aparținut cultelor religioase sau comunităților minorităților naționale, preluate de stat sau de alte persoane juridice, va fi reglementat prin acte normative speciale. Până la adoptarea*

acestor reglementări este interzisă înstrăinarea imobilelor în cauză sau schimbarea destinației acestora.”;

— Art. 47 alin. (1): „*Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și în cazul acțiunilor în curs de judecată, persoana îndreptățită putând alege calea acestei legi, renunțând la judecarea cauzei sau solicitând suspendarea cauzei.*”

Examinând motivele de neconstituționalitate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, pentru motivele ce urmează:

I. Dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, apreciate ca fiind neconstituționale, prevăd că regimul juridic al imobilelor vizate de text va fi reglementat prin legi speciale, până la adoptarea acestor reglementări fiind interzisă înstrăinarea imobilelor în cauză sau schimbarea destinației acestora.

Examinând criticile de neconstituționalitate privind acest text, Curtea observă că, deși autorul excepției nu face trimitere la nici un text din Constituție, afirmă însă că dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 contravin „drepturilor fundamentale pe care le au cultele religioase admise de stat”.

Asupra constituționalității acestui text de lege Curtea s-a mai pronunțat, de pildă prin Decizia nr. 353 din 19 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 15 februarie 2002, constatând că aceste dispoziții nu sunt contrare prevederilor din Legea fundamentală.

Soluția pronunțată în această decizie este valabilă și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

II. Cu privire la dispozițiile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, autorul excepției consideră, în esență, că aceste dispoziții contravin prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece, în opinia sa, prevederile Legii nr. 10/2001 se aplică și în cazul acțiunilor în curs de judecată.

În realitate, autorul excepției solicită Curții să se pronunțe asupra aplicării în timp a prevederilor legale criticate. Or, sub acest aspect, jurisprudența Curții Constituționale a statuat în mod constant că nu intră în competența Curții controlul aplicării dispozițiilor unei legi sub raportul acțiunii lor în timp, ci numai constatarea dacă, sub aspectul retroactivității, aceste dispoziții sunt în concordanță cu Constituția. În acest sens menționăm, de exemplu, Decizia nr. 283 din 1 iulie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 24 iulie 1997, și Decizia nr. 171 din 2 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 9 decembrie 1999.

De altfel, asupra constituționalității dispozițiilor art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 55 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 8 aprilie 2002, constatând că dispozițiile cuprinse în acest text sunt constituționale.

Soluțiile pronunțate în aceste decizii sunt valabile și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și ale art. 47 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, excepție ridicată de Biserica Evanghelică C.A. București în Dosarul nr. 3.653/2001 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 noiembrie 2002.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 13

din 16 ianuarie 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Nicoleta Grigorescu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Popa, Constantin Grigore și Dumitru Florin Manea în Dosarul nr. 4.422/2002 al Tribunalului Hunedoara — Secția penală.

La apelul nominal se prezintă avocat Constantin Graure, pentru Gheorghe Popa și Constantin Grigore, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 393C/2002, având în vedere că obiectul excepției de neconstituționalitate ridicate de Alexă Lazăr în Dosarul nr. 4.646/2002 al Tribunalului Hunedoara este identic cu cel al cauzei menționate.

La apelul nominal răspunde avocat Constantin Graure, pentru autorul excepției, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul autorilor excepției, precum și cel al

Ministerului Public consideră că sunt îndeplinite condițiile legale pentru conexare.

Curtea, în temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, și ale art. 164 alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 393C/2002 la Dosarul nr. 376C/2002, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul autorilor excepției pune concluzii de admitere, susținând oral motivele de neconstituționalitate a textului de lege criticat, expuse în notele scrise depuse la dosar.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, considerând că textul de lege criticat nu contravine Constituției. Arată că, prin instituirea obligației organelor judiciare de a aduce la cunoștință învinutului sau inculpatului că are dreptul de a fi asistat de un apărător pe tot cursul urmăririi penale și al judecării, nu se restrânge dreptul la apărare și nici libertatea individuală. Se invocă în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierile din 4 septembrie 2002, respectiv din 11 septembrie 2002, pronunțate în dosarele nr. 4.422/2002 și nr. 4.646/2002, **Tribunalul Hunedoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Gheorghe Popa, Constantin Grigore și Dumitru Florin Manea, trimiși în judecată pentru săvârșirea, împreună cu alți coinculpați, a infracțiunilor de furt calificat și distrugere,

constând din sustragerea de cablu electric de pe linia de înaltă tensiune, și, respectiv, de Alexă Lazăr, trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie.

În motivarea excepției de neconstituționalitate ridicate de Gheorghe Popa, Constantin Grigore și Dumitru Florin Manea, se arată că textul de lege criticat este neconstituțional, fiind contrar prevederilor art. 24 alin. (1) din Constituție, referitoare la dreptul la apărare, precum și prevederilor art. 23 alin. (5), potrivit cărora învinuirea se aduce la cunoștință celui reținut sau arestat în cel mai scurt termen, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Autorii excepției se referă la situația din speță, în care se susține că au fost reținuți pentru săvârșirea infracțiunilor menționate fără să li se asigure asistență juridică din oficiu și fără a avea posibilitatea să ia legătura cu apărătorul ales. Se mai arată că dispoziția legală criticată contravine și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privitoare la dreptul la un proces echitabil. De asemenea, se arată că dispoziția de lege criticată este neconstituțională și pentru faptul că nu asigură învinuitului sau inculpatului un avocat din oficiu, ci se limitează la aducerea la cunoștință învinuitului sau inculpatului că are dreptul la apărător.

În motivarea excepției de neconstituționalitate ridicate de Alexă Lazăr, se arată că, în speță, autorului excepției, urmărit penal pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 18 ani, nu i s-a asigurat asistență juridică din oficiu. Se mai arată că lipsa apărătorului său din oficiu sau ales, în perioada reținerii, a condus la încălcarea dreptului la apărare prevăzut de art. 24 alin. (1) și art. 23 alin. (5) din Constituție. Autorul excepției mai arată că dispoziția legală criticată se află în contradicție și cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la apărare.

Tribunalul Hunedoara — Secția penală consideră că dispoziția din art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală este constituțională și nu contravine prevederilor art. 23 alin. (5) și ale art. 24 din Constituție.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată, întrucât dispoziția din art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală nu contravine prevederilor constituționale invocate, ci, dimpotrivă, se află în concordanță cu acestea, atât sub aspectul conținutului, cât și al modului în care este formulată, acest articol reglementând în detaliu însuși principiul constituțional al dreptului la apărare. Având în vedere faptul că autorilor

excepției de neconstituționalitate li s-au adus la cunoștință motivele pentru care au fost reținuți, dar și faptul că textul constituțional, care prevede că părțile în proces au dreptul să fie asistate de un apărător, a fost respectat, se consideră că, prin aceasta, s-a asigurat dreptul la apărare reglementat de art. 24 din Constituție.

Guvernul apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate reflectă și concretizează, cu privire la procesul penal, prevederile constituționale cuprinse în art. 24 alin. (2), referitoare la dreptul la asistență juridică în tot cursul procesului. Or, momentul începerii procesului penal coincide cu momentul începerii urmăririi penale, cu excepția proceselor penale pornite la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în care procesul penal nu mai implică și începerea urmăririi penale. Guvernul consideră că înainte de începerea procesului penal nu se poate vorbi de „învinuit”, cel care a săvârșit infracțiunea fiind „făptuitor”, fără a avea încă o calitate procesuală, calitate pe care o primește numai o dată cu pornirea procesului penal, și anume a urmăririi penale. Or, unei persoane situate în afara procesului penal nu i se poate acorda dreptul la asistență juridică, pentru că, astfel, s-ar încălca tocmai prevederile art. 24 alin. (2) din Constituție, care stabilesc acest drept „în tot cursul procesului”. Guvernul face referiri și la Decizia nr. 17 din 9 februarie 1999, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 171 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că, referitor la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 17 din 9 februarie 1999, statuându-se că, prin dispozițiile legale criticate, nu se aduce atingere prevederilor art. 24 din Constituție. Se subliniază însă că, din analiza motivelor excepției, rezultă că se contestă modul în care au fost aplicate dispozițiile legale criticate, ceea ce nu constituie o problemă de neconstituționalitate, ci de aplicare a legii, având în vedere că, potrivit art. 2 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților, Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din

Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Învinuitul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de apărător în tot cursul urmăririi penale și al judecării, iar organele judiciare sunt obligate să-i aducă la cunoștință acest drept.*”

Autorii excepției de neconstituționalitate consideră aceste dispoziții ca fiind contrare prevederilor constituționale ale art. 24 alin. (1), referitoare la dreptul la apărare, și celor ale art. 23 alin. (5), potrivit cărora învinuirea se aduce la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Totodată, dispozițiile legale criticate sunt considerate ca fiind contrare prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil.

Din examinarea comparativă a dispoziției legale criticate și a prevederilor constituționale pretins încălcate, Curtea constată că între acestea nu există nici o contradicție. Dispoziția legală criticată nu face decât să concretizeze dreptul constituțional la apărare, obligând organele judiciare să aducă la cunoștință învinuitului sau inculpatului că are dreptul de a fi asistat de apărător. Tocmai prin această obligație este garantat dreptul la apărare, la care se referă autorii excepției. De aceea, afirmația autorilor excepției în sensul că nu li s-a asigurat apărător în faza urmăririi penale nu poate fi considerată ca o încălcare a dreptului la apărare al învinuitului sau inculpatului. Legea prevede, în alin. 2—6 ale aceluiași articol 171 din Codul de procedură penală, cazurile în care asistența juridică este obligatorie, atât în faza urmăririi penale, cât și în cursul judecării, dispoziții din care rezultă că asistența juridică a inculpatului este asigurată, practic, în tot cursul procesului penal. Faptul că aceste garanții procesuale nu au fost respectate în cauză

este o chestiune de aplicare a legii, care nu poate face obiectul contenciosului constituțional.

Totodată, Curtea constată că textul legal criticat este în concordanță și cu prevederile pct. 3 al art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni are dreptul la garanțiile procesuale enumerate și menționate, printre care: acela de a fi informată asupra naturii și cauzei acuzației ce i se aduce, de a avea asistența unui apărător ales de ea, iar dacă nu are apărător, să poată fi asistată în mod gratuit de un avocat din oficiu, ori de câte ori interesul justiției o cere sau dacă ea nu are mijloace pentru a-l remunera.

Prin urmare, este evident că prin dispozițiile legale criticate nu se aduce nici o atingere dreptului la apărare garantat de Constituție prin prevederile art. 24 alin. (2), ci, dimpotrivă, prin aceste dispoziții se înscriu în Codul de procedură penală dreptul la apărare și obligația organelor judiciare de a-l respecta și de a asigura exercitarea efectivă a acestui drept.

De altfel, asupra constituționalității dispozițiilor art. 171 alin. 1 din Codul de procedură penală, sub aspectul asistenței juridice obligatorii în tot cursul procesului penal, deci și în faza urmăririi penale, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 17 din 9 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 18 martie 1999. Curtea a constatat în acea cauză că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, reținând în considerente că nu există nici o contradicție între dispozițiile art. 171 alin. 1 din Codul de procedură penală și prevederile art. 24 alin. (2) din Constituție, textul reglementând în detaliu însuși principiul constituțional al dreptului la apărare. Aceste considerente își mențin actualitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și (6) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 171 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Popa, Constantin Grigore și Dumitru Florin Manea în Dosarul nr. 4.422/2002 al Tribunalului Hunedoara — Secția penală și de Alexă Lazăr în Dosarul nr. 4.646/2002 al aceleiași instanțe.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 ianuarie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor „Decont privind accizele“ și „Decont privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă“

În temeiul prevederilor art. 14 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 2 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 68/1997 privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, republicată,

în baza art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2001 privind regimul accizelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 523/2002, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă modelul, conținutul și instrucțiunile de completare ale formularelor prevăzute în anexa nr. 1:

a) Decont privind accizele, cod 14.13.01.03;

b) Decont privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă, cod 14.13.01.05.

(2) Formularele prevăzute la alin. (1) se utilizează începând cu declararea obligațiilor aferente anului fiscal 2002 și se depun până la termenele prevăzute pentru depunerea situațiilor financiare pentru anul expirat.

Art. 2. — Formularele prevăzute la art. 1 se completează și se depun potrivit instrucțiunilor prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 3. — Decontul privind accizele și Decontul privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă se depun în format hârtie, după cum urmează:

— pe formularul tipărit pus la dispoziție gratuit de Ministerul Finanțelor Publice prin unitățile fiscale subordonate;

— pe formularul editat de contribuabil prin folosirea programului de asistență elaborat de Ministerul Finanțelor Publice și pus la dispoziție gratuit de unitățile fiscale subordonate sau prin accesarea și descărcarea de pe serverul de web la adresa www.mfinante.ro.

Decontul privind accizele și Decontul privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă, în format hârtie, vor fi însoțite de formatul electronic al acestora, rezultat prin folosirea programului de asistență pus la dispoziție de Ministerul Finanțelor Publice. Deconturile în format electronic vor fi transmise pe dischetă 3 1/2 inch, 1.440 MB, compatibilă MS-DOS. Discheta va fi însoțită de exemplarul listat pentru unitatea fiscală, semnat și stampilat, potrivit legii.

Decontul privind accizele și Decontul privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă, în format electronic, se depun la același termen ca și formularele tipărite sau listate, la unitatea fiscală competentă.

Art. 4. — Contribuabilii mari, definiți potrivit reglementărilor în vigoare, au obligația să transmită o dată cu Decontul privind accizele, respectiv Decontul privind impozitul la țigăie și la gazele naturale din producția internă, în format hârtie, și formatul electronic al acestora, rezultat din folosirea programului de asistență.

Art. 5. — Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, utilizare și păstrare a formularelor prevăzute la art. 1 sunt prezentate în anexa nr. 3.

Art. 6. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă anexele nr. 5a), 5b) și 5c) la Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.313/1999 pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor de declarare a obligațiilor de plată la bugetul de stat datorate de persoanele juridice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 24 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — Direcția generală de proceduri fiscale, Direcția generală a tehnologiei informației, precum și direcțiile generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

120**DECONT
PRIVIND ACCIZELE**

Pentru anul.....

DATELE DE IDENTIFICARE ALE PLĂTITORULUI

Cod de înregistrare fiscală:												Declaratie rectificativă Se completează cu X numai în cazul declarațiilor rectificative	
Denumire													
Județ				Localitate									
Strada		Număr		Bloc		Scara		Ap.					
Cod poștal		Sector		Tel:		Fax:		e-mail:					

Cont bancar:

BANCA

Număr cont

I. PENTRU PRODUSELE SUPUSE ACCIZELOR ÎN SUMĂ FIXĂ

Denumirea produsului și a grupei de produse	Cantitate livrata sau importata	UM	Acciza datorata (lei)
1	2	3	4
A. Alcool, distilate, băuturi alcoolice			
1. Alcool etilic, distilate de origine agricolă și băuturi alcoolice distilate			
1.1. Alcool etilic			
1.2. Distilate de origine agricolă: distilate din cereale, distilat de vin, distilate din fructe și orice alte distilate de origine agricolă			
1.3. Băuturi alcoolice distilate			
1.4. Alte produse destinate industriei alimentare sau consumului, care conțin alcool etilic rafinat			
2. Vinuri			
2.1. Vinuri liniștite din care:			
2.1.1. Vinuri din hibridi producători direcți - H.P.D.			
2.2. Vinuri spumoase			
2.3. Vinuri speciale			
3. Bere din care:			
3.1. Bere produsă de producătorii independenți cu o capacitate de producție anuală mai mare de 100 mii hl și până la 200 mii hl inclusiv			
3.2. Bere produsă de producătorii independenți cu o capacitate de producție anuală mai mare de 50 mii hl și până la 100 mii hl inclusiv			
3.3. Bere produsă de producătorii independenți cu o capacitate de producție anuală de până la 50 mii hl inclusiv			
4. Băuturi fermentate, altele decât berea și vinul			
5. Produse intermediare			
Total A (rd.1 + rd.2 + rd.3 + rd.4 + rd.5)			

Cod 14.13.01.03

1) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

1	2	3	4
B. Produse din tutun			
6. Țigarete *)			
7. Țigarete și țigări de foi			
8. Tutun destinat fumatului, din care:			
8.1. Tutun destinat rulării în țigarete			
Total B (rd.6 + rd.7 + rd.8)			
C. Uleiuri minerale			
9. Benzine cu plumb			
10. Benzine fără plumb			
11. Motorine			
12. Petrol turboreactor			
13. Alte uleiuri medii și grele, utilizate drept combustibil pentru încălzit, din care:			
13.1 Păcură			
14. Gaze petroliere lichefiate, din care:			
14.1 Utilizate drept carburant			
14.2 Utilizate drept combustibil pentru încălzit			
14.3 Utilizate în consum casnic			
15. Hidrocarburi ciclice: benzen, toluen, xileni și amestecuri de izomeri ai xilenului			
16. Uleiuri pentru motoare auto			
Total C (rd.9 + rd.10 + rd.11 + rd.12 + rd.13 + rd.14 + rd.15 + rd.16)			
D. Produse din anexa nr.2 la O.U.G. nr. 158/2001 de la poz.1 la poz.3			
17. Cafea verde			
18. Cafea prăjită, inclusiv cafea cu înlocuitori			
19. Cafea solubilă, inclusiv amestecuri cu cafea solubilă			
Total D (rd.17 + rd.18 + rd.19)			

II. PENTRU PRODUSE SUPUSE ACCIZELOR AD - VALOREM

Denumirea produsului și a grupei de produse	Contravaloarea bunurilor livrate exclusiv accizele (lei)	Valoarea în vamă plus taxe vamale și alte taxe speciale (lei)	Acciza datorată (lei)
E. Pentru produsele din anexa nr.2 la O.U.G. nr.158/2001, de la poz.4 la poz.15			
1. Confecții din blănuri naturale (cu excepția celor de iepure, oaie, capră)			
2. Articole din cristal			
3. Bijuterii din aur și/sau din platină, cu excepția verighetelor			
4. Autoturisme și autoturisme de teren (inclusiv din import, rulate):			
4.1. echipate cu motor cu benzină:			
4.1.01. cu capacitatea cilindrică sub 1.601 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.1.02. cu capacitatea cilindrică între 1.601 și 1.800 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.1.03. cu capacitatea cilindrică între 1.801 și 2.000 cm ³			
- cu grad normal de poluare			

1	2	3	4
- cu grad redus de poluare			
4.1.04. cu capacitatea cilindrică între 2.001 și 2.500 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.1.05. cu capacitatea cilindrică peste 2.500 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.2. echipate cu motor Diesel:			
4.2.01. cu capacitatea cilindrică sub 1.601 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.2.02. cu capacitatea cilindrică între 1.601 și 2.000 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.2.03. cu capacitatea cilindrică între 2.001 și 2.500 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.2.04. cu capacitatea cilindrică între 2.501 și 3.100 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
4.2.05. cu capacitatea cilindrică peste 3.100 cm ³			
- cu grad normal de poluare			
- cu grad redus de poluare			
5. Produse de parfumerie			
5.1 Parfumuri, din care:			
- ape de parfum			
5.2 Ape de toaletă, din care:			
- ape de colonie			
6. Aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice; combine audio			
7. Dublu radiocasetofoane cu redare de pe bandă magnetică sau compact disc			
8. Aparate de luat imagini fixe și alte camere video cu înregistrare; aparate fotografice numerice			
9. Cuptoare cu microunde			
10. Aparate pentru condiționat aer, de perete sau de ferestre, formând un singur corp			
11. Arme de vânătoare și arme de uz individual, altele decât cele de uz militar sau de sport			
12. Iahturi și bărci cu motor pentru agrement			
TOTAL E (rd.1 la rd.12)			
TOTAL (Total A + Total B + Total C + Total D + Total E)			

*) In cazul țigaretelor, valoarea accizei totale datorata va include și valoarea aferentă accizei calculată in cota procentuală.

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în acte publice, declar că datele sunt corecte și complete.
Prezenta titlu de creanță devine titlu executoriu, în condițiile legii

Nume, prenume _____

Funcția _____

Semnătura și ștampila

Loc rezervat organului fiscal

Nr. înregistrare.....

Data.....

130

**DECONT
PRIVIND IMPOZITUL LA ȚIȚEIUL ȘI LA GAZELE
NATURALE DIN PRODUCȚIA INTERNĂ**

Pentru anul.....

DATELE DE IDENTIFICARE ALE PLĂTITORULUI

Cod de înregistrare fiscală:		Declarație rectificativă Se completează cu X numai în cazul declarațiilor rectificative	
Deumire			
Județ	Localitate		
Strada	Număr	Bloc	Scara
Cod poștal	Sector	Tel:	Fax:
			e-mail:
Cont bancar: BANCA		Număr cont	

Denumirea produsului sau a grupei de produse	Cantitate	U.M.	Impozit datorat (lei)
1. Țiței		tona	
2. Gaze naturale		1000 m ³	

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în acte publice, declar că datele sunt corecte și complete.
Prezentul titlu de creanță devine titlu executoriu, în condițiile legii.

Nume, prenume _____

Funcția _____

Semnătura și ștampila

Loc rezervat organului fiscal

Nr. înregistrare.....

Data.....

Cod 14.13.01.05

INSTRUCȚIUNI
pentru completarea formularului „Decont privind accizele“

Se completează și se depune anual de către plătitorii de accize, până la termenul prevăzut pentru depunerea situațiilor financiare pentru anul expirat.

În decont se vor înscrie sumele cumulate pentru anul de raportare.

Decontul se completează de toți plătitorii de accize în două exemplare, din care originalul se depune la organul

fiscal în a cărui evidență este înregistrat plătitorul, iar copia se păstrează de plătitor.

În cazul în care plătitorul corectează declarația depusă inițial, declarația rectificativă se întocmește pe același model de formular, înscriindu-se „X“ în spațiul special prevăzut în acest scop.

INSTRUCȚIUNI

pentru completarea formularului „Decont privind impozitul la țigări și la gazele naturale din producția internă“

Se completează și se depune anual de către plătitorii de impozit la țigări și la gazele naturale din producția internă, până la termenul prevăzut pentru depunerea situațiilor financiare pentru anul expirat.

În decont se vor înscrie sumele cumulate pentru anul de raportare. Impozitul la țigări și la gazele naturale din producția internă se datorează pentru cantitățile livrate, exclusiv cantitățile livrate cu titlu de redevență.

Decontul se completează de toți plătitorii de impozit la țigări și la gazele naturale din producția internă în două exemplare, din care originalul se depune la organul fiscal în a cărui evidență este înregistrat plătitorul, iar copia se păstrează de plătitor.

În cazul în care plătitorul corectează declarația depusă inițial, declarația rectificativă se întocmește pe același model de formular, înscriindu-se „X“ în spațiul special prevăzut în acest scop.

CARACTERISTICI
de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și păstrare

Decont privind accizele

1. Denumire: Decont privind accizele
2. Cod: 14.13.01.03
3. Format: A3/t2
4. U/M: seturi
5. Caracteristici de tipărire:
 - se tipărește pe ambele fețe
 - se poate utiliza echipament informatic pentru completarea și editarea deconturilor
6. Se difuzează: gratuit
7. Se utilizează la: declararea accizelor
8. Se întocmește în: 2 exemplare
de: toți plătitorii de accize
9. Circulă: — originalul — la organul fiscal competent
— copia — la plătitorul de impozite și taxe
10. Se arhivează: la dosarul fiscal al plătitorului de impozite și taxe

Decont privind impozitul la țigări și la gazele naturale din producția internă

1. Denumire: Decont privind impozitul la țigări și la gazele naturale din producția internă
2. Cod: 14.13.01.05
3. Format: A4/t1
4. U/M: seturi
5. Caracteristici de tipărire:
 - se tipărește pe o singură față
 - se poate utiliza echipament informatic pentru completarea și editarea deconturilor
6. Se difuzează: gratuit
7. Se utilizează la: declararea impozitului la țigări și la gazele naturale din producția internă
8. Se întocmește în: 2 exemplare
de: toți plătitorii de impozit la țigări și la gazele naturale din producția internă
9. Circulă: — originalul — la organul fiscal competent
— copia — la plătitorul de impozite și taxe
10. Se arhivează: la dosarul fiscal al plătitorului de impozite și taxe

Regia Autonomă Monitorul Oficial în pas cu timpul

Centrul pentru relații cu publicul
Șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sector 5, București

Tel.: 411.58.33
Fax: 410.77.36

E-mail: multimedia@ramo.ro
Website: www.monitoruloficial.ro

PROMPT, COMOD, MODERN ȘI UȘOR DE UTILIZAT

Prompt, comod, modern - prin **procurarea electronică** a Monitorului Oficial al României atât în sistem abonament, cât și selectiv, a anumitor numere ale Monitorului Oficial al României sau acte normative.

OPERATIVITATE

Transmiterea Monitorului Oficial al României se face prin **e-mail, zilnic**, pe măsura apariției acestuia, intrându-se în posesia lui în ziua tipăririi. Fiecare Monitor Oficial este cuprins într-un fișier de tip PDF și se citește cu Acrobat Reader, ceea ce înseamnă că pentru a recepționa și a utiliza informația legislativă vă este suficient contul de e-mail și Acrobat Reader, aplicație ce se poate lua **gratuit** de pe Internet (www.adobe.com).

DIVERSITATE

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea I și Partea I bis** (numere incluse în abonament) - Legi, decrete, hotărâri și alte acte - **204 EUR** pentru monopost sau rețea.

În condițiile în care dispuneți de rețea, pentru fiecare utilizator final contravaloarea prestației este de **8 EUR/lună**, acordându-se o **reducere de 20%** pentru o rețea cu mai mult de 5 stații de lucru și o **reducere de 40%** pentru o rețea cu mai mult de 40 de stații de lucru. Cu ajutorul unui „motor de căutare” (inclus numai în abonamentul aferent anului 2003) se poate regăsi cu ușurință un act normativ din perioada 22 decembrie 1989 până la zi, după orice criteriu sau orice combinație de criterii de căutare, răspunsul foarte rapid constând în prezentarea actelor găsite - în funcție de criteriile de căutare selectate - cu menționarea titlului actului și a numărului Monitorului Oficial în care a fost publicat.

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea I, în limba maghiară - 120 EUR.**

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea a II-a - Dezbateri parlamentare - 192 EUR.**

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea a III-a - Publicații și anunțuri - 60 EUR.**

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea a IV-a - Publicații ale agenților economici - 228 EUR.**

Abonament pe anul 2003 la Monitorul Oficial al României, **Partea a VI-a - Achiziții publice - 192 EUR.**

Prin aceleași mijloace multimedia (e-mail, CD, dischete):

- colecția electronică a Monitorului Oficial, Partea I și Partea I bis (numere incluse în abonament) **1989-2002 (319 EUR)**
- selecții Monitorul Oficial, Partea I, Partea a II-a, Partea a III-a, Partea a IV-a, Partea a V-a, Partea a VI-a (**0,08 EUR/pag.**)
- versiunea electronică a lucrării "Actele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I - 22 dec. 1989 - 31 ian. 2002" - lucrare ce cuprinde titlurile actelor normative publicate în perioada menționată, cu indicarea actelor normative ce au adus modificări și/sau completări (**15 EUR**).

Prețurile includ T.V.A.

Plata se face în lei, la cursul de schimb (B.N.R.)
din ziua efectuării plății.

COLECȚII TEMATICE pe suport electronic

Legislație privind jocurile de noroc*	2,3 EUR
Legislație în domeniul asistenței medicale*	7,8 EUR
Legislație privind normele de medicina muncii	3,5 EUR
Legislație privind dezvoltarea regională a României și regimul zonelor defavorizate*	3,7 EUR
Legislația vieii și vinului*	4,3 EUR
Reglementări privind circulația pe drumurile publice*	2,3 EUR
Legislație în domeniul silviculturii și protecției vânatului*	9,1 EUR
Legislație privind investițiile directe și dezvoltarea activității economice*	0,7 EUR
Reglementări privind concesionările în domeniul sanitar-veterinar*	1,4 EUR
Impozitul pe venit*	6,1 EUR
Reglementări privind locuința - ediția a IV-a*	6,6 EUR
Sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*	3 EUR
Circulația rutieră*	20 EUR
Întreprinderile mici și mijlocii	4,1 EUR

COLECȚII TRILINGVE pe suport electronic

	Preț în EUR/versiune		
	moneda franceză	engleză	germană/rusă/spaniolă
Vol.19 - Legea protecției mediului*	1,7	3,8	3,6
Vol.20 - Reglementări privind locuințele trecute în proprietatea statului*	3,1	6,4	6,6
Vol.22 - Organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ	1,8	3,8	3,8
Vol.25 - Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe	2,1	4,4	4,2
Vol.26 - Lege privind procedura reorganizării și lichidării judiciare*	1,4	3	3
Vol.27 - Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare*	1,1	2,5	2,4
Vol.28 - Legea apelor	2,4	5,4	5,1
Vol.29 - Lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social	0,3	0,6	0,6
Vol.30 - Lege privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare*	1,1	2,5	2,5
Vol.31 - Amenajarea teritoriului național*	0,5	1	1
Vol.32 - Societăți comerciale - Registrul comerțului*	3,6	7,8	7,7
Vol.33 - Legislație bancară*	2,9	6,2	6,2
Vol.34 - Avocatul Poporului*	1,4	2,8	2,9
Vol.35 - Dezvoltarea regională în România	0,3	0,8	0,7
Vol.37 - Proprietatea publică și concesionile	1	2,1	2,1
Vol.38 - Prevenirea și sancționarea spălării banilor*	0,4	0,8	0,8
Vol.40 - Dezvoltarea regională în România și regimul zonelor defavorizate*	4	8,2	8,2
Vol.41 - Investiții directe și dezvoltarea activității economice*	0,8	1,6	1,5
Vol.42 - Ordinea publică, apărarea și siguranța națională	2	4,4	4,3
Vol.43 - Consiliul Legislativ - Curtea Supremă de Justiție	3,2	6,9	6,9
Vol.44 - Accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică	0,6	1,3	1,2
Vol.46 - Reglementări privind administrația publică locală și alegerile locale	3,2	7,1	7,8
Vol.47 - Asigurări și reasigurări în România	0,6	1,2	1,1
Vol.48 - Fondul funciar	7,2	15,3	14,8
Vol.49 - Reglementări privind locuința	3,3	7,1	6,8
Vol.50 - Alegeri parlamentare și prezidențiale	3,8	8,2	8,2
Vol.51 - Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune	1	2,2	2,2
Vol.52 - Prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	0,5	1	1
Vol.53 - Reglementări privind corupția și crima organizată	1,3	2,8	2,8
Vol.54 - Legislație privind privatizarea societăților comerciale din turism	0,7	1,4	1,4
Vol.55 - Statutul funcționarilor publici	2,1	4,4	4,2
Vol.56 - Administrația publică locală	4,1	8,5	8,5
Vol.57 - Protecția copilului	5,6	11,8	11,6
Vol.58 - Regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv	1,4	2,8	2,7
Vol.59 - Legislație privind notarii publici	6,2		
Vol.60 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Societăți comerciale - cadru instituțional	4,6	10,1	9,4
Vol.61 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Înregistrarea și autorizarea comercianților	4,8	9,8	9,8
Vol.62 - Reglementări privind întreprinderile mici și mijlocii - Fiscalitatea	6	12	11,9

* Aceste lucrări conțin acte normative care au fost ulterior modificate și/sau abrogate.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI - CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română - S.A. - Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro